

МОНГОЛ УЛСЫН СТАНДАРТ

Авто үйлчилгээ - Ангилал, Ерөнхий шаардлага	MNS 5025 :
Auto service - Classification, General requirements	MNS 5025 :

Энэ стандартын норматив шаардлагыг заавал мөрдөнө.

1. Зорилго

Энэхүү стандартын зорилго нь авто үйлчилгээг зохион байгуулах нийтлэг шаардлага, журам тогтооход төр, захиргааны болон бусад байгууллагаас хяналт тавих, ажил үйлчилгээнд үүсэх харилцааг зохицуулахад оршино.

2. Хамрах ба хэрэглэх хүрээ

Энэхүү стандарт нь авто үйлчилгээ эрхлэх аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэн болон ажил үйлчилгээнд тавих шаардлагыг тогтооход хамаарна.

Энэхүү стандартыг авто үйлчилгээ эрхлэх аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэн болон түүнд хяналт тавих эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтан мөрдөнө.

3. Норматив ишлэл

3.1 Энэхүү стандартыг боловсруулахад ашигласан дараах баримт бичигт өөрчлөлт орсон тохиолдолд хамгийн сүүлчийн албан ёсны эх материалаас иш татаж хэрэглэнэ. Үүнд:

- MNS4601, Автотээврийн хөдлөх бүрэлдэхүүн, техникийн үйлчилгээ, засварын тогтолцоо, тодорхойлолт
- MNS4598, Автотээврийн хэрэгслийн техникийн байдалд тавих шаардлага
- MNS5013, Бензин хөдөлгүүртэй автомашин-Утааны найрлага дахь хорт бодисын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ ба хэмжих арга
- MNS5014, Дизель хөдөлгүүртэй автомашин-Утааны тортогжилтын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ ба хэмжих арга
- MNS5044, Автотээврийн хэрэгслийн техникийн хяналтын үзлэгийн төв Ангилал. Ерөнхий шаардлага
- MNS5342, Автозогсоол. Ангилал ба ерөнхий шаардлага
- БНБД31-03-03, Олон нийт, иргэний барилгын норматив, дүрэм
- БНБД32-04-06, Хот суурины гудамж талбайн төлөвлөлтийн норматив, дүрэм
- БНБД 30.01.04 “Хот тосгоны төлөвлөлт, барилгажилтын норм ба дүрэм”
- MNS5021, Худалдааны газар, түүний үйлчилгээ, ерөнхий шаардлага
- MNS6595, Автотээврийн салбарын ажил мэргэжлийн стандарт. Ерөнхий шаардлага
- MNS3850, Техникийн үйлчилгээ засварын систем. Нэр томъёоны тодорхойлолт
- MNS5347, Автомашины угаалгын үйлчилгээ. Ангилал, Ерөнхий шаардлага.

- MNS 6231, Тусгай зориулалтын ажлын хувцас. Ерөнхий шаардлага

4 Нэр томьёо, тодорхойлолт

4.1 Энэхүү стандартад хэрэглэсэн нэр томьёог дараах утгаар ойлгоно. Үүнд:

4.1.1 Авто үйлчилгээ

Автотээврийн хэрэгслийн техникийн байдлыг оношлох, техникийн үйлчилгээ, засвар хийх, хадгалах, тосолгооны болон ашиглалтын бусад материал худалдах, цэнэглэх, сэлбэг хэрэгсэл худалдах зэрэг автотээврийн хэрэгслийн ашиглалттай холбогдсон үйл ажиллагаа.

4.1.2 Авто үйлчилгээний байгууллага

Автотээврийн хэрэгслийн ашиглалттай холбогдон гарах үйлчилгээг хэрэглэгчдэд үзүүлж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэн.

4.1.3 Автотээврийн хэрэгслийн сэлбэг, эд ангийн худалдааны байгууллага

Тээврийн хэрэгслийн сэлбэг, хэрэгсэл, эд анги, тоног төхөөрөмж, багаж, тос, тосолгоо, тусгай шингэн болон ашиглалтын бусад материал худалдаалах зэрэг үйлчилгээ үзүүлэх газар.

4.1.4 Автотээврийн хэрэгслийн резин дугуй засвар, дугуйн баланс тохируулах үйлчилгээ

Автотээврийн хэрэгслийн резин дугуй, олгой хаймарыг зориулалтын тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэл ашиглан тайлах, задлах, нөхөх, хийлэх, шалгах, угсрах, тэнцвэржүүлэх, солих, хадгалах, дугуйнд хээ тавих, дуудлагаар үйлчилгээ үзүүлэх газар.

4.1.5 Автотээврийн хэрэгслийн их бие засвар, үйлчилгээ

Автомашинь их биеийн эвдрэл гэмтлийг оношлох, сэргээхтэй холбогдуулан хийх бүхий л ажилбарыг гүйцэтгэх газар

4.1.6 Техникийн оношилгоо, үйлчилгээ, засварын байгууллага

Тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын хугацаанд техникийн бүрэн байдал, найдварт ажиллагааг хангахад чиглэгдсэн бүх төрлийн техникийн үйлчилгээ, оношилгоо, засвар, угаалга зэрэг үйлчилгээ хамаарна. Тухайлбал тээврийн хэрэгсэл, түүний агрегат, зангилаа, системийг аливаа эвдрэл гэмтлээс урьдчилан сэргийлэх, техникийн байдлыг оношлох, шалгах, чангалах, эд ангиудыг солих, сэргээн засварлах, сэлбэх замаар гэмтэл согогийг арилгах, тохируулга хийх тусгай шингэн, тос, тосолгооны болон ашиглалтын бусад материалаар цэнэглэх мөн хүрээлэн байгаа орчин, хүн амд учруулах экологийн сөрөг нөлөөг багасгахтай холбогдсон ерөнхий болон гүнзгийрүүлсэн оношилгоо, үйлчилгээ, засварын ажилбарыг гүйцэтгэх газар

4.1.7 Технологийн карт

Авто үйлчилгээний технологи ажиллагаанд тулгуурласан тухайн авто үйлчилгээний ажил үйлчилгээг гүйцэтгэх ажилбар, шилжвэр, үйлдлийн дараалалд шаардагдах тоног

төхөөрөмж, багаж хэрэгсэл, ажлын зэрэг, хугацааг нэг бүрчлэн хүснэгтлэн жагсаасан, шаардлагатай тохиолдолд схемчлэн үзүүлсэн техникийн баримт бичиг.

4.1.8 Технологи

Оюуны бүтээлийг хэрэглээний бүтээгдэхүүн болгон хувиргахад чиглэгдсэн хүн, техник, мэдээлэл, зохион байгуулалтын харилцан уялдаатай үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх аргуудын цогц.

4.1.9 Технологи ажиллагаа

Аливаа ажил, үйлчилгээний ажилбарыг техникийн нөхцлийн дагуу гүйцэтгэх тогтоосон дараалал;

4.1.10 Ажилбар

Автомашин аль нэг агрегат, зангилаа, системийн засвар, үйлчилгээг гүйцэтгэх дэс дараалсан үйлдлийн цогц;

4.1.11 Мэдээллийн сан

Авто үйлчилгээний байгууллага, иргэдийн хаяг байршил, хүний нөөц, үйлчилгээний онцлог, үйлчилгээний үнэ тариф, ажиллах цагийн хуваарь, үзүүлсэн үйлчилгээний талаарх өгөгдлүүдийг цаашид өргөтгөх боломжтойгоор үүсгэсэн өгөгдөл бааз;

4.1.12 Засвар үйлчилгээний ажлын дэвтэр

Тухайн автотээврийн хэрэгсэлд хийсэн засвар үйлчилгээ, түүний цаг хугацаа болон засварын баталгааг хөтөлсөн дэвтэр;

4.1.13 Цахилгаан тоноглол

Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, зорчигчийн ая тухтай байдлыг хангах цахилгаан хэрэглүүрүүдийн техникийн иж бүрдэл.

4.1.14 Баталгаат хугацаа

Авто үйлчилгээ эрхлэгч нь үйлчилгээ, бүтээгдэхүүний чанар, аюулгүй байдалд гаргаж өгсөн хугацаа

5 Авто үйлчилгээний байгууллагын ангилал

5.1. Авто үйлчилгээний байгууллагыг ажил, үйлчилгээний төрөл, хэлбэрээс нь хамааруулж дараах байдлаар ангилна. Үүнд:

5.1.1 Автомашин угаалга үйлчилгээний байгууллага

5.1.2 Суудлын автомашины техникийн оношилгоо, үйлчилгээ, засварын байгууллага

5.1.3 Автобусны техникийн оношилгоо, үйлчилгээ, засварын байгууллага

5.1.4 Цахилгаан суудлын автомашины техникийн оношилгоо, үйлчилгээ, засварын байгууллага

5.1.5 Цахилгаан автобусны техникийн оношилгоо, үйлчилгээ, засварын байгууллага

- 5.1.6 Ачааны автомашины техникийн оношилгоо, үйлчилгээ, засварын байгууллага
- 5.1.7 Хүнд даацын ачааны автомашины техникийн оношилгоо, үйлчилгээ, засварын байгууллага
- 5.1.8 Автотээврийн хэрэгслийн их бие засвар, үйлчилгээний байгууллага
- 5.1.9 Автотээврийн хэрэгслийн резин дугуй засвар, үйлчилгээний байгууллага
- 5.1.10 Автомашины шил засвар, үйлчилгээний байгууллага
- 5.1.11 Автотээврийн хэрэгслийн сэлбэг, хэрэгсэл, эд ангийн худалдааны байгууллага
- 5.1.12 Тос, тосолгоо, тусгай шингэний материал худалдааны байгууллага
- 5.1.13 Оёдол, доторлогоо үйлчилгээний байгууллага
- 5.1.14 Тээврийн хэрэгслийн резин дугуй, олгой хаймар, обуд худалдааны байгууллага
- 5.1.15 Авто зогсоолын үйлчилгээ эрхлэх байгууллага

6 Авто үйлчилгээний байгууллагад тавих ерөнхий шаардлага

6.1 Нутаг дэвсгэрийнхээ бүртгэх байгууллагад тогтоосон журмын дагуу бүртгүүлсэн байх бөгөөд аж ахуйн нэгж, байгууллага нь улсын бүртгэлийн гэрчилгээ авсан, эрхлэх ажил, үйлчилгээний нэр төрөл, үйл ажиллагааг тодорхой заасан байхаас гадна барилга, байгууламжийг эзэмших, ашиглахтай холбогдсон баримт бичгийг зохих ёсоор бүрдүүлсэн байна.

6.2 Үйлдвэрлэл, үйлчилгээний газрын нэр, ажиллах цагийн хуваарь, холбогдох утасны дугаар бүхий самбарыг монгол хэл дээр бичиж харагдахуйц газар байршуулж, бүтээгдэхүүн, засвар үйлчилгээний үнийг нэг бүрчлэн үнэн зөв, ил тод бичсэн байх;

6.3 Эрхлэх ажил, үйлчилгээ нь хүрээлэн байгаа орчин, оршин суугчдад сөрөг нөлөөлөл үзүүлэхгүй, галын болон аюулгүй ажиллагааны шаардлага хангасан, хөдөлмөрийн эрүүл ахуй, тав тухтай ажиллах орчин нөхцөлийг бүрдүүлсэн байх.

6.4 Техникийн аюулгүй ажиллагаа, үйлчилгээний соёл, ариун цэвэр, эрүүл ахуй, хөдөлмөр хамгааллын заавар, журам тогтоож мөрдүүлсэн байх.

6.5 Авто үйлчилгээний байгууллага нь үйлдвэрлэл, үйлчилгээний зориулалтын барилга байгууламж, зогсоол талбай, технологийн тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэлтэй байна.

6.6 Авто үйлчилгээний байгууллага нь тухайн чиглэлийн үйлчилгээнд тавих холбогдох стандарт шаардлага хангасан байна.

6.7 Автотээврийн хэрэгслийн техникийн болон засвар үйлчилгээ үзүүлэх байгууллага /авто угаалгаас бусад/ нь үйлчилгээ, засварын ажилдаа техникийн үзүүлэлт, замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын шаардлагад нийцэж байгаад баталгаа гаргаж өгөх ба баталгааг дагалдах хуудсаар баримтжуулна.

7 Үйлдвэрлэл, үйлчилгээний барилга байгууламжид тавих нийтлэг шаардлага

7.1 Үйлдвэрлэл, үйлчилгээний барилга, байгууламж, түүний инженерийн шугам сүлжээ нь авто үйлчилгээний үйлдвэрлэл, үйлчилгээг явуулахад зайлшгүй шаардлагатай БНБД31-03-03 “Олон нийт, иргэний барилга”, БНБД 30.01.04 “Хот тосгоны төлөвлөлт, барилгажилтын норм ба дүрэм” БНБД32-04-06 “Хот суурины гудамж талбайн төлөвлөлт”-д заасан норматив шаардлагыг хангасан, агааржуулах, гэрэлтүүлэх,

дулаацуулах систем, галын аюулгүйн багаж хэрэгслээр бүрэн хангагдсан, тэдгээр нь хэвийн ажиллагаатай байна.

7.2 Эрүүл ахуй, ариун цэврийн шаардлагын дагуу цэвэр, бохир усны системд холбогдсон эсвэл тусгай байгууламжтай байна.

7.3 Ажилчдын хувцас солих болон амрах өрөө, бие засах, гар угаах газар, үйлчлүүлэгчийн хүлээлгийн өрөө, тасалгаатай байна.

8 Зогсоол талбайд тавих нийтлэг шаардлага

8.1 Зогсоол талбай нь Автозогсоол. Ангилал ба ерөнхий шаардлага MNS 5342 2007 стандарт, автотээврийн ажил, үйлчилгээ явуулах барилга байгууламж нь БНБД31-03-03, БНБД32-04-06 норм дүрмийн шаардлагын дагуу автомашин тавихад зориулсан боловсронгуй төрлийн хучилттай тэгш талбай байна.

8.2 Автотээврийн ажил үйлчилгээ явуулах барилга байгууламж БНБД31-03-03 “Олон нийт, иргэний барилга”, БНБД 30.01.04 “Хот тосгоны төлөвлөлт, барилгажилтын норм ба дүрэм” БНБД32-04-06 “Хот суурины гудамж талбайн төлөвлөлт”-д заасан норматив шаардлагын дагуу хөдөлгөөний аюулгүй байдлыг хангасан автомашины болон явган хүний зам, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд зориулсан зам, зогсоол байна.

8.3 Автотээврийн хэрэгсэл байрлах зогсоолын байрлалыг цагаан зураасаар, аюулгүйн тэмдэглэгээг шар зураасаар тэмдэглэж, зориулалтын зогсоолоос бусад газарт автотээврийн хэрэгсэл байрлуулахыг хориглоно.

8.4 Зогсоол доторх замын хөдөлгөөний зохион байгууллалтыг Монгол Улсын Замын хөдөлгөөний дүрэмд нийцүүлж, тэмдэг тэмдэглэл байрлуулсан байх

9 Технологийн тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэлд тавих нийтлэг шаардлага

9.1 Авто үйлчилгээний байгууллага нь тухайн ажил, үйлчилгээний төрөл тус бүрт ажлын дэс дараалал, шилжвэр, үйлдлийн дараалалд шаардагдах тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэл, ажлын зэрэг, хугацааг нэг бүрчлэн хүснэгтлэн жагсаасан технологийн карт, боловсруулж мөрдүүлсэн байна.

9.2 Авто үйлчилгээний байгууллага нь тухайн ажил үйлчилгээний технологийн картад тусгагдсан тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслээр иж бүрэн тоноглогдсон байна.

9.3 Тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэл нь хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны шаардлагыг бүрэн хангасан байхаас гадна өргөх, хэмжих, хянах багаж хэрэгсэл, өндөр даралтад ажиллах тоноглол зэрэг нь тогтоосон журмын дагуу эрх бүхий байгууллагаар шалгуулж баталгаажуулсан байна.

9.4 Суурин ба зөөврийн тоноглол нэг бүрд техник ашиглалтын бүртгэлийн дэвтэр хөтөлж, аюулгүй ажиллагааны заавартай байна.

9.5 Овор жин ихтэй эд ангийг зориулалтын шаардлага хангасан тэргэнцрээр зөөвөрлөдөг байна.

10. Ажлын байранд тавих нийтлэг шаардлага

10.1 Ажлын байранд тухайн ажилбарыг гүйцэтгэхэд зайлшгүй шаардлагатай хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны шаардлагын дагуу гаргасан ажиллах талбай, гэрэлтүүлэг, дулаацуулга, агааржуулалт, дуу чимээ, тоосжилт, чийгшил хэвийн хэмжээнд байна.

10.2 Хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны болон галын аюулгүйн анхааруулах тэмдэг, санамжийг тавьсан байна.

10.3. Ажлын байрны гадна, дотор талыг хянах камер суурилуулсан, галын аюулгүй дохиоллоор тоногдсон байна

11 Авто үйлчилгээний байгууллагын хүний нөөцөд тавих нийтлэг шаардлага

11.1 Авто үйлчилгээний байгууллагын захирал менежер нарын аль нэг нь Автотээврийн дээд боловсролтой, эрхэлсэн ажлынхаа чиглэлээр мэргэшүүлэх сургалтад хамрагдсан байна.

11.2 Бусад ажилчид нь Автотээврийн салбарын ажил мэргэжлийн стандарт. Ерөнхий шаардлага MNS 6595 стандартын шаардлага хангасан байна.

12. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйд тавигдах нийтлэг шаардлага

12.1 Ажлын байранд тодорхой таних тэмдэг бүхий “Тусгай зориулалтын ажлын хувцас. Ерөнхий шаардлага” MNS 6231 : 2011 стандартын шаардлага бүрэн хангасан зориулалтын өвөл, зуны улиралд тохирсон ажлын хувцас өмсөж засвар, үйлчилгээ үзүүлнэ.

12.2 Авто үйлчилгээний байгууллага нь яаралтай тусламж үзүүлэх иж бүрдэл болон галын аюулгүй ажиллагаанд шаардагдах багаж хэрэгслээр хүрэлцэхүйц хангагдсан байна.

12.3 Авто үйлчилгээний байгууллагын захирал менежер нарын аль нэг нь хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн сургалтад хамрагдсан байна.

13. Мэдээллийн сан

13.1 Авто үйлчилгээний байгууллага нь /угаалга, цэвэрлэгээ, үйлчилгээ, оёдол, доторлогоо, эд анги хадгалах үйлчилгээнээс бусад/ мэдээллийн санд тээврийн хэрэгсэлд хийж гүйцэтгэсэн засвар, үйлчилгээ болон худалдан борлуулсан сэлбэг, хэрэгсэл, тос, тосолгоо, тусгай шингэн болон ашиглалтын бусад материалын мэдээллийг тээврийн хэрэгслийн нийт явсан гүйлтийн заалтын хамт тухай бүрт үнэн зөв, бүрэн гүйцэд оруулдаг байна.

13.2 Өөрийн үйлчилгээний газрын байршил, ажиллах цагийн хуваарь, засвар, үйлчилгээний нэр төрөл, тэдгээрийн үнэ зэрэг мэдээллийг олон нийтийн мэдээллийн хэрэгслээр нийтэд мэдээлэх, засвар, үйлчилгээ хийлгэх захиалгыг цахим сүлжээгээр

хүлээн авах, хийж гүйцэтгэсэн засвар, үйлчилгээний мэдээллийг тухай бүрт нь мэдээллийн санд тэмдэглэн оруулах орчин нөхцөл бүрдүүлсэн байна.

13.3 Техникийн болон засварын үйлчилгээ үзүүлэх байгууллага нь (авто угаалгаас бусад) үйлчилгээ, засварын ажилдаа техникийн үзүүлэлт, замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын шаардлагад нийцэж байгаад баталгаа гаргаж өгдөг байна. Баталгааг мэдээллийн санд заавал бүртгэн оруулна.

ТӨГСӨВ.